

надлежашата къмъ втория акордъ (хармонична) нота. З. предава на акорда, върху който пада, дисонантенъ характеръ и става съ голъма или малка, връхна или долна, секунда отъ тона (хармоничния), въ който преминава. З. е правилно или подгответо, когато дисонантниятъ тон се среща въ предидуваща акордъ и неправилно — когато влиза свободно — сиречъ, когато го нѣма въ предходящата хармония. З. става върху силна тактовка частъ, и може да бѫде и двойно — когато се продължаватъ две ноти отъ предидуваща акордъ въ последующия, които сѫ чужди нему.

Зайдель, Артуръ — Seidel, Arthur — музикаленъ естетъ и писателъ, род. 8.VI 1863 въ Мюнхенъ, умр. 11.IV 1928 въ Десау, училище въ Църковно-музикалното училище въ Регенсбургъ и въ Мюнхенската академия за музика, после въ университетъ въ Тюбингенъ, Лайпцигъ и Берлинъ философия и история на изкуствата. За естетическото си изследване „За възвишенното въ музиката“ получава докторска титла отъ Лайпцигския университетъ, следъ което е билъ музикаленъ критикъ на разни вестници въ Ваймаръ, Дрезденъ и Мюнхенъ, 1903 бива назначенъ за драматургъ на театъра въ Десау и сѫщевременно отъ следната година чете лекции по история на музиката въ Лайпцигската консерватория. Отъ многото негови естетически трудове, особено ценни сѫ трите тома „Вагнериана“ (1901—1903), върху Рихардъ Вагнеръ и „Щраусиана“ (1913) — върху Рихардъ Штраусъ, после „Изкуство и култура“ (1902), „Хансъ Пфицнеръ“ (1921), „Що е модерно“ (1900), „Къмъ историята на понятието за възвишено следъ Канта“, „Модерни диригенти“ (1901), „Остави ли школа следъ себе си Рихардъ Вагнеръ“ (1892), „Образователния институтъ на Жакъ Далкрозе“ (1912).

Зайдль, Антонъ — Seidl, Anton — диригентъ (сподвижникъ на Вагнера), род. 7 май 1850 въ Буда-Пеша, умр. 28 мартъ 1898 въ Ню-Йоркъ, ученикъ на Лайпцигската консерватория, и на Вагнера въ Байройтъ, комуто помагалъ за установяването на партитурата и гласоветъ на „Нибелунгите“, и по чиято препоръка

предъ Анджело Нойманъ бива назначенъ за капелмайсторъ въ Лайпцигската опера; после е капелмайсторъ на Ноймановия Вагнеровъ театъръ. 1885 застава на чело на Нѣмската опера въ Ню-Йоркъ и сѫщевременно диригентъ на „Концертъ-оркестъ“ тамъ, а на следната година диригентъ при Вагнеровите представления въ Байройтъ, една година преди смъртъта си, та��ъто на Вагнеровата опера въ Лондинъ.

Заицъ, Иванъ Pl. — Zaic, Ivan Pl. — бележитъ хърватски компонистъ, основателъ на Загребската опера, род. 3 юни 1832 въ Река, умр. 16 дек. 1914 въ Загребъ, на шестъ години е концертиранъ, а на 12 години написалъ първата си опера, 1849—55 учи въ консерваторията въ Милано, дето бива изпълнена неговата опера „Тиролезе“, биль известно време диригентъ на театралния оркестъръ въ Река, 1862 се преселва въ Виена и си извоюва тамъ име като оперетенъ компонистъ съ своите оперети: „Момчи на бродъ“, „Лазарони“ и „Боасиска вешица“. 1869 застава на чело на „Глазбени заводъ“ и театралния оркестъръ въ Загребъ. З. е създателъ на хърватската опера, написалъ е надъ 1000 композиции, 27 опери и оперети, отъ които най-известни сѫ: „Никола Шубич Зрински“, „Банъ Легеть“, „Миславъ“, „Твардовски“, „Лизинка“ и „Златка“. У насъ много популярни сѫ били до войните неговите мажки хорове: „У бой, у бой“ и „Нощни пазачи“.

Зайсь, Изидоръ Вилхелмъ — Seiss, Isidor Wilhelm — пианистъ и компонистъ, род. 23 дек. 1840 въ Дрезденъ, умр. 25 септ. 1905 въ Кьолнъ, ученикъ по пиано на Фридрих Викъ (баташата на Клара Шуманъ) и Мор. Хауптманъ, професоръ въ консерваторията въ Кьолнъ и ржководителъ на концерти на тамошното Музикално дружество, писалъ инструктивна клавирина музика: (сонатини прелюдии, „бравурни студии“ и др., една опера, а сѫщо направилъ много успѣшни транскрипции и на Хайднови квартети, Бетховенови „Нѣмски танци“ и др.

Зайфертъ, Максъ — Seiffert, Max — музикаленъ изследователъ, род. 9